

med ind under de Overvejelser, som vil finde Sted i Udvalget.

Lauritz Laursen: Jeg er glad over og vil gerne have Lov til at sige Tak for de Udtalelser, som mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Kragh, fremsatte i Gaar om, at en Udvidelse af Loven maa ske paa Forsikringsprincippets Grundlag. Kravet ude blandt Vælgerne gaar sikkert mere og mere i den Retning: bort fra Understøttelsesprincippet over til Forsikringsprincippet. Da den nuværende Aldersrentelov for ca. 3 Aar siden var til første Behandling her i Tinget, udtalte Partiets daværende Ordfører, senere afdøde Folketingsmand Hegelund-Lange, at der kun kunde være Tale om at fortsætte med det Princip, som havde været praktiseret i 30 Aar, nemlig den vederlagsfrie Aldersrente. Og han tilføjede, at det historiske Princip — hermed mente han Forsikringsprincippet — i det væsentlige var opgivet. Dog maatte han indrømme, at der hist og her var Vælgeré, som endnu foretrak Forsikringsprincippet. Under Forhandlingernes Gang i begge Ting viste det sig, at der hist og her var Ønsker fremme, ogsaa i Lovgivningsmagten, om at faa et Forsikringsprincip indført. Saa vidt jeg husker, blev der i Landstinget under Behandlingen af Lovforslaget der af Venstremændene Thomas Larsen og Kloppenborg-Skrumsager fremsat et Ændringsforslag til Lovforslagets anden Behandling, der gik ud paa, at der samtidig med Lovens Ikrafttræden skulde nedsættes en Kommission til Overvejelse af Spørgsmaalet om Muligheden af at kombinere Aldersrente med Folkeforsikring. Dette Ændringsforslag blev som Følge af, at Ministeren stillede sig velvilligt derved og lovede at nedsætte den ønskede Kommission, senere taget tilbage.

Siden den Tid forekommer det mig imidlertid, at det historiske Princip, Tanken om en Folkeforsikring, er ved at blive mere levende igen, er ved at vinde mere Fodfæste og Forstaaelse ude blandt Vælgerne. Det er et Spørgsmaal, der i højeste Grad interesserer Vælgerne, og det er jo langt fra noget nyt Spørgsmaal. Allerede den Gang da Berg og Hørup i 1890 i Folketinget indbragte deres Lovforslag om Alderdomsforsørgelse for ubemidlede, var Forsikrings tanken fremme under Debatten i Folketinget. Ganske vist var der saa nogenlunde Enighed om, at den paa det Tidspunkt var uigennemførlig, men Tanken om en Livrente, en frivillig Forsikring, som Supplement til Alderdomsunderstøttelsen var fremme og fik endog Udtryk i en Paragraf

i selve Forslaget til Lov om Alderdomsunderstøttelse. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men kun bringe i Erindring, at i dette Lovforslag om vederlagsfri Alderdomsunderstøttelse var Tanken fremme om en Forsikring til en billig Præmie i Forbindelse med Alderdomsunderstøttelsen, en Tanke, som knæsatte Princippet Hjælp til Selvhjælp, hvad Berg og Hørup hævdede vilde være til stor Nytte. Deres Motivering var den, at da den i deres Forslag fastsættede aarlige Alderdomsunderstøttelse var meget lille og langt fra tilstrækkelig, kunde og burde der ved Siden af tegnes en Livrente af nærmere bestemt Størrelse fra det 18de Aar og til en tarfmæssig lav Præmie. Den Tanke var altsaa fremme paa det Tidspunkt, at ethvert Individ for at sikre sig en nogenlunde betrygget Alderdom burde tegne en Livrente til Supplement af Alderdomsunderstøttelse. Senere har det været, som om Tanken var ved at gaa i Glemme, men nu er den glædeligvis ved at vaagne til ny Bevidsthed for forhaabentlig en Gang at blive virkeliggjort.

Da vi i 1922 gennemførte den nugældende Aldersrentelov, var vi vel tilfredse med, at det frie Skøn blev afløst af Princippet faste Takster, til Dels afløst, for der blev jo en lille Rem af Huden tilbage, hvad der maaske var en Nødvendighed. Det skal jeg ikke bestride. Maaske var det nødvendigt at have en Ventil. Det var højst ubehageligt at skulle praktisere det frie Skøn. Jeg mindes fra min Sogneraadsvirksomhed, hvor pinligt det var, naar der kom en ny Ansøgning eller en Begæring om forhøjet Understøttelse, at vi da først skulde forhandle om, hvorvidt den vedkommende var trængende, og bagefter skulde taksere Trangen til saa og saa høj Takst. Det var en kedelig Situation, der næsten altid fremkaldte Utilfredshed og medførte Ubehageligheder og mange Gange personligt Uvenskab for de enkelte Sogneraadsmedlemmers Vedkommende. Jeg skal ikke paastaa, at den Ordning at yde Aldersrente efter faste Takster er tilfredsstillende, men Utilfredsheden med den giver sig i hvert Fald ikke Udslag i Ubehageligheder mod de enkelte Sogneraadsmedlemmer.

Da Lovforslaget om Aldersrente for tre Aar siden var til Behandling her i Tinget — i Februar 1922 —, blev det stærkt angrebet fra socialdemokratisk Side af Partiets daværende Ordfører, den nuværende højtærede Socialminister Hr. Borgbjerg. Han betegnede Lovforslaget som en Tilbageskridtslov, en Tilbageskruningslov o. s. v., kunde ikke finde stærke Ord nok